

פרוטוקול מס' 142
מישיבת ועדת הכלכלה
יום רביעי, י"ח בתמוז התשנ"ז (23 ביולי 1997), שעה 10:45

נכחו: יושב-ראש הכנסת דן תיכון

חברי הוועדה:
אלי גולדשמידט - היו"ר היוצא
אברהם יחזקאל - היו"ר הנכנס
אורי אור
אפי אושעיה
נסים דהן
צבי הנדל
יצחק וקנין
גדעון עזרא
שלום שמחון

מוזמנים:
חבר-הכנסת אהוד ברק
חבר-הכנסת מיכה גולדמן

יוסי שא-נס - מנכ"ל הרשות להגנת הצרכן
אריאלה רבדל - מנכ"ל המועצה לצרכנות

יועצת משפטית: אתי בנדלר

מנהלת הוועדה: לאה ורון

קצרנית: מזל כהן

סדר-היום: בחירת יו"ר הוועדה - בהתאם לסעיף 10(א) לתקנון הכנסת.

בחירת יו"ר הוועדה - בהתאם לסעיף 10(א) לתקנון הכנסת

היו"ר אלי גולדשמידט:

אני פותח את ישיבת ועדת הכלכלה.

על סדר-היום החלפת יושב-ראש ועדת הכלכלה הנוכחי, חבר-הכנסת אלי גולדשמידט, ביושב-ראש נכנס, חבר-הכנסת אבי יחזקאל.

אדוני יושב-ראש הכנסת.

יו"ר הכנסת דן תיכון:

רבותי, אנחנו נעסוק בפרוצדורה. ועדת הכנסת החליטה להמליץ בפני ועדת הכלכלה לבחור בחבר-הכנסת אבי יחזקאל לכהן כיושב-ראש זמני של ועדת הכלכלה במקום חבר-הכנסת אלי גולדשמידט. אנחנו עוברים להצבעה. מי בעד בחירתו של חבר-הכנסת אבי יחזקאל כיושב-ראש זמני של ועדת הכלכלה, להרים את היד? מי נגד?

ה צ ב ע ה

חבר-הכנסת אברהם יחזקאל נבחר כיו"ר זמני של ועדת הכלכלה

יו"ר הכנסת דן תיכון:

חבר-הכנסת אבי יחזקאל נבחר בזה הרגע כיושב-ראש זמני של ועדת הכלכלה.

רשות הדיבור ליושב-ראש החדש, ואתה תנהל את הישיבה.

היו"ר אברהם יחזקאל:

לפני שאתן לחברי אלי גולדשמידט את רשות הדיבור, אני רוצה להודות ליושב-ראש הכנסת. אין ספק שיושב-ראש הכנסת, באופיו ובעבודתו הפרלמנטרית במשך שנים רבות, לקח את תחומי הכלכלה והחברה קרוב מאוד אליו ויש לו לא מעט בנייה של אבני יסוד גם בעבודתן של הוועדות הכלכליות, ועדת הכספים וועדת הכלכלה. אני פונה אליך, כפי שפנה בזמנו אלי גולדשמידט ונענה, שתמשיך להיות חלק אינטגרלי ומוביל גם בוועדת הכלכלה. הדלת פתוחה בפניך ואני אשמח לקבל הצעות, עצות, רעיונות והדרכה.

נקודה שנייה, אני חושב שאלי גולדשמידט הפגין שני דברים נדירים בפוליטיקה הישראלית, ואני אומר את זה בצורה מאוד ברורה. 1. תעוזה, עצמאות ועבודה ראויה בוועדת הכלכלה. הוא העמיד את הוועדה על המפה. 2. חברות אמת שהיא תכונה נדירה בפוליטיקה הישראלית. אני יכול לומר לכם מנסיון אישי שאלי גולדשמידט אולי כמייצג את תנועת העבודה וגם סקטורים, אבל הוא נקי מכל דבר. איש חכם, נבון וחבר אמיתי. מה שיותר לי זה להמשיך את העבודה הדינמית, האינטנסיבית, את הסיורים. וזה בכיוונתנו לעשות במהלך הפגרה, כמובן באישורו ותמיכתו של יו"ר הכנסת.

ועדת הכלכלה, כפי שהתברר בימים האחרונים, איננה נטולה מאינטרסים כלכליים, גם של חברה חלילה, אבל עלולים אנו להידבק בכל מיני אינטרסים בשם העבר. אני מבקש להבהיר, כל דבר שנעסוק בו, נעסוק בו בתום לב ובהגינות ראויה. ואם, חלילה, מישהו מאתנו עשוי או חושב שעלול שידבק בו שמץ של אינטרס כלכלי, תוך כדי ייצוג בעבודתו בוועדת הכלכלה, ראוי שיעשה מה שעשה אלי בתחום משק הדלק ומה שנעשה אנחנו. אנחנו חיים בעידן של פריימריס. תרומות הוא דבר חוקי ומקובל, אבל אנחנו עלולים להיכוות, מכיוון שוועדת הכלכלה היא ועדה כלכלית שמייצגת אינטרסים ובעלי

אינטרסים כלכליים. הסתירה הזו בין תרומות אפשריות בעבר או בעתיד ובין עבודתנו הפרלמנטרית היא סתירה שזועקת לשמיים. זו אולי אחת הרעות החולות של עידן הפריימריס. לכן, אנחנו מבקשים לעשות את העבודה שלנו בתום לב, ביושר ובנקיון כפיים. המטרה היא להמשיך להישאר נקיי כפיים, מצד שני לעשות עבודה מעמיקה והוגנת. זה מה שתעשה ועדת הכלכלה בשנה שאני אהיה בה ואני אמשיך בדרכו של חברי אלי גולדשמידט.

יו"ר הכנסת דן תיכון:

רבותי, אני עוקב אחר חבר-הכנסת אלי גולדשמידט מיום בחירתו. בקדנציה הקודמת הוא עשה שני תפקידים חשובים: כחבר ועדת הכספים ולאחר מכן כיו"ר ועדת הכנסת.

בכנסת הזו הוא הפך את ועדת הכלכלה לוועדה חשובה ביותר, שהרי זו היתה תמיד ועדה שעמדה בצילה של ועדת הכספים. לפתע קרה דבר מתמיה, הוועדה הפחות חשובה בכנסת הפכה להיות ועדה חשובה לא פחות מאחותה הבכירה ולעתים אף יותר. אני זוקף את זאת לזכותו של חבר-הכנסת אלי גולדשמידט, כי בעצם היושב-ראש הוא שנותן את הטון והוא שעושה את הוועדה לוועדה, ואת זאת אני יודע מנסיוני בעבר.

בענייני דיומא, מטעמים ברורים, אני לא אתייחס. העניין ילובן במקום שילובן. אני מניח שהיתה פנייה לוועדת האתיקה ושם הוא ילובן. שני הצדדים פנו לוועדת האתיקה והיא תדון בדברים הללו. אמרתי תמיד שסביב החוק הזה ישנם אינטרסים אדירים. אני ידעתי ואין חכם כבעל נסיון.

מכל מקום, אני מאחל ליושב-ראש הנכנס, שגם אותו אני מכיר מוועדת הכספים ומוועדות המשנה, שימשיך בדרכו של אלי גולדשמידט ואז ההצלחה מובטחת.

באשר לפגרה, יש לו רשות לכנס את הוועדה מתי שהוא רוצה, אפילו מדי יום.

דרך צלחה לכולם.

אלי גולדשמידט:

אני רוצה לומר לכם שאחד הדברים שלמדנו, לפחות בסיורים של ועדת הכלכלה, שבעקבות העובדה שחבר-הכנסת עבד-אלמאלכ דהאמשה, חבר הוועדה, הוא מוסלמי ששומר מצוות, אנחנו לא שותים יין בשום אירוע של הוועדה. כמובן שאנחנו שומרים גם על כשרות. לכן, זו הסיבה שיש פה מים וקולה.

היו"ר אברהם יחזקאל:

אני רוצה מראש לבקש ולקבל כמובן את העבודה הנהדרת המקצועית של לאה. אין לי ספק שאלי עוד מעט יודה לך. אבל מראש אני כבר מודה לך, ואין ספק שאת אולי הגורם המוביל להישגינו בנושא הזה.

אלי גולדשמידט:

אני רוצה לומר, אלה לא מילות פרידה, משום שאני ממשיך להיות חבר ועדת הכלכלה לכל דבר ועניין. אני עובר להיות גם חבר ועדת הכספים ואני אנסה להתגבר על הבעייתיות של נוכחות בשתי ועדות באותן שעות, אבל ראיתי שחברי הכנסת צבי הנדל, שלום שמחון ויצחק וקנין יודעים לעשות את זה היטב.

אני רוצה להגיד לך, אבי, זאת ועדה משגעת. זאת ועדה שמתאפיינת בשני דברים עיקריים. אגב, לא ידעתי אותם בטרם כניסתי לוועדה. דבר אחד, לדעתי טווח הנושאים שבהם מטפלת ועדת הכלכלה הוא הגדול ביותר מכל ועדות הכנסת. לעתים אני אפילו חושב שזה אולי פוגע במידה מסוימת ביכולת לכסות את כל הנושאים. בסך הכל מספר הימים בשבוע הוא מוגבל. אבל זאת ועדה שאפשר לעשות בה המון ולעסוק כמעט בכל תחום של החיים, כמובן בהיבט הכלכלי שלהם.

דבר שני, זאת ועדה שיש לה צוות משגע. אני אומר את הדברים האלה לא לתפארת המליצה, אלה דברים שיוצאים מן הלב ונכנסים אל הלב. עבדתי פה עם מנהלת הוועדה, לאה זרון, שהיתה ועודנה ואתה פשוט מתברך במנהלת ועדה כזו, משום שזה לא רק ניהול אדמיניסטרטיבי אלא זה ניהול במה שאני קורא ראש גדול. עם ידע מעמיק בהרבה מאוד תחומים. זה פשוט עושה את החיים של יו"ר הוועדה הרבה יותר פשוטים וקלים. לצידה בצוות שוש ועידית, שמגלות מסירות בלתי רגילה. שתיהן יד ימין של לאה ולאה היא יד ימין של יו"ר הוועדה.

אני רוצה לומר לך, שהיועצת המשפטית של מהוועדה, הגב' אתי בנדלר, גם כן פשוט להתברך.

היו"ר אברהם יחזקאל:

אני אצטרך לנהל את הישיבה ממש כעיוור, כי אני לא משפטן. מה שהיא תגיד לי, אני לא אחלוק עליה, כך זה יהיה.

אלי גולדשמידט:

אגב, אתמול בישיבה האחרונה שניהלתי בנושא חוק התובענות הייצוגיות, אמרתי שלסטטיסטיקות של ועדת הכלכלה בנושא קבלת חוקים, דיונים בהצעות לסדר-היום, צריך להוסיף עוד סטטיסטיקה, שזאת היתה בערך הפעם השנייה או הפעם השלישית לכל אורך השנה הזו שחלקתי על דעתה של אתי בנדלר, ומיעוט המקרים בעצם מעיד על הכלל.

אתי בנדלר:

לנושא הזה יש כבר שלוש הסתייגויות של שני שרים בכירים.

אלי גולדשמידט:

זאת יועצת משפטית מליגה לאומית. בנוסף לידע המשפטי האדיר שלה, היא גם חרוצה לאין שיעור. אמרתי אתמול במליאה: נכון שיש רק 24 שעות ביממה, אבל אתי בנדלר קמה שעה אחת קודם.

אני גם רוצה לומר שהחברים הוועדה, וזה מקרי כי זה משתנה מכנסת לכנסת, מקדנציה לקדנציה, הם חבורה בלתי רגילה, צוות טוב. אני גם מודה שבמהלך השנה הזו לא הפעלתי אף פעם, מאז שהתחלתי בוועדה הזו עד היום, שיקול פוליטי של אופוזיציה בניהול, ופה יושבים חברים מכל הסיעות. תמיד הדיונים היו ענייניים. אני גם חושב שהנושאים שמגיעים לוועדה, אולי בניגוד לוועדת חוץ וביטחון או ועדת החוקה, אלה נושאים שהם ענייניו של כל אזרח ואזרח והם לא רוויים באמוציות פוליטיות. אני מציע לך להמשיך לשמור על הקו הזה.

דבר שלישי ואחרון, לפני שאני מסיים, אני רוצה להגיד לך שלוועדת הכלכלה יש משימה קדושה שהיא המשימה החשובה ביותר מכל שאר המשימות שיש לה, וזה הנושא של קידום המלחמה בתאונות הדרכים. אני נרגש יותר מהעובדה שדווקא אתמול, יום לפני תום כהונתי כיו"ר הוועדה, הצלחנו בכוחות משותפים, אחרי הרבה מאוד עבודה סזיפית, להעביר בכנסת בקריאה שנייה ושלישית את חוק הרשות למלחמה בתאונות דרכים P.

העבודה בוועדה היתה מאוד קשה בענין הזה, הרבה מאוד ישיבות אפורות וקשות, הרבה מחלוקות עם הממשלה, היה צריך לגשר בין העמדות של הממשלה לבין העמדות שלנו והגענו בסופו של דבר להעברת החוק. יש לך המון מה לעשות בתחום הזה. כל יום שעובר עם קרבנותיו, עם הפצועים, עם הנפגעים, כל יום שעובר בעצם מוכיח שאסור שהנושא הזה ירד מסדר-היום. לדעתי, היום במדינת ישראל הוא הנושא הראשון בחשיבותו, ראשון במעלה ואתה והוועדה מופקדים בעצם על הנושא הזה.

אבי יחזקאל, קודם כל אני מכיר אותו הרבה שנים. הוא בא לוועדה הזו עם רקע יותר טוב משלי, כי יש לו ידע בכלכלה, אני משפטן. הוא גם למד כלכלה והוא בעל תואר בכלכלה. הוא גם עסק בנושאים כלכליים. לאבי יחזקאל יש הרבה מאוד רגישות חברתית, וגם זה מאוד חשוב בוועדה הזו, כי לכל נושא כלכלי יש היבטים חברתיים. אני משוכנע שתעשה את העבודה הזו בצורה מעולה ותעלה את הוועדה לכיתה יותר גבוהה. אני מאחל לך הצלחה בהמשך הדרך. אני עומד לרשותך. אני אהיה מסוג עוזבי תפקיד שרק מסייעים ליו"ר נכנס ולא מחפשים איפה או מי היה יותר טוב. את זה אני מבטיח לך בלויאליות ובקולגיאליות מלאה.

אני מודה לכולם. בהזדמנות זו אני גם מודה לשני עוזריי הפרלמנטריים שעוזרים לי יום יום, ולמזכירתנו חגית שטרחה והגיעה לפה. אני מודה לכל חברי הוועדה. תודה רבה.

היו"ר אברהם יחזקאל:

לפני שנפתח בסבב, אתן למנהלת הוועדה וליועצת המשפטית לומר כמה משפטים.

אתי בנדלר:

לא התכוונתי לשאת דברים במעמד הזה. אני מוכרחה לומר שאני לא מתרגשת בכל מה שקשור לעבודה בכנסת. זאת עבודה שוחקת, רצופה וכו', אין לי כבר התרגשויות אמיתיות. היום אני מאוד נרגשת. אני יועצת ליו"ר ועדת הכלכלה, אבל בהחלט אני רואה את ועדת הכלכלה כוועדה העיקרית שבה אני פועלת בגלל עומס הנושאים והעבודה. אלי הוא היו"ר השלישי שעבדתי אתו. העבודה עם אלי, מבחינתי, היתה הפסגה. זאת עבודה של ראש גדול, איכפתיות אמיתית, מעורבות בדברים והתעניינות אמיתית לצד האנושיות שלו, שעל זה לא צריך בכלל להרחיב מלים, מן המפורסמות, שעשה לי את העבודה לכזאת כיפית, באופן שנתן לי את החשק ואת המוטיבציה להיות חרוצה. דיברת על החריצות שלי. חריצות זו אולי תכונה מולדת, אבל היא גם נרכשת כתוצאה מהאנשים שאיתם אתה עובד.

אני משוכנעת שאנחנו נעלה עוד מדרגה, כפי שאמר אלי, אבל מבחינתי אלף תודות לך. זו היתה שנה, מבחינה מקצועית, נהדר.

לאה ורון:

אני רוצה להודות לאלי על תקופה נהדרת וגם לצוות של הוועדה, לכולם.

כשוועדת הכנסת החליטה על חילופין של שלושה יושבי-ראש חשבתי שיהיה נהדר. מסתבר שיש גם רגעים מאוד עצובים בסוף שנה אחת, רגעים של חבל נורא שאתה עוזב ושאתה הולך יחד עם התקווה לקבל את חבר-הכנסת יחזקאל.

אני חושבת שמעבר לכל התכונות הפנטסטיות, החכמה, היכולת הנהדרת שלך לעבוד בוועדה, להפעיל אותה, היתה לך עוד תכונה אחת שאני מאוד הערכתי, וזה להוציא מהאנשים את המקסימום. אני זוכרת צהריים אחד שאלי מתקשר ואומר: לאה, את יודעת יש שמש בחוץ, סוף קיץ נהדר, אבל אין גשם. מוכרחים לעשות משהו. בואו נצא לסיור בצפון. מדקה לדקה הוא הצליח לגרום לכל חברי הכנסת של הוועדה, כולל הצוות של הוועדה, להכין סיור מאורגן ומהיר לנושאים שהוא הבין וחשב שצריך לקדם אותם. היתה לך יכולת נהדרת להיעזר באנשים, ברגישות המתאימה והנכונה, ולהשתמש בהם במרכאות בצורה הכי נכונה שרק אפשר.

אני חוזרת עוד פעם, אני מודה לך על התקופה הנהדרת.

אלי גולדשמידט:

בהזדמנות זו, כיוון שאני רואה פה את אריאלה, את יוסי ואת חזקי, שמלווים את הוועדה, הם כבר כמעט חלק מצוות הוועדה. אני מבקש להודות גם לכם על כל העבודה המשותפת. אני מקווה שהיינו לעזר לטובת הצרכנים ולטובת התעשייה והיצוא הישראלי.

צבי הנדל:

יש לי שכן חבר מאותה תנועה קיבוצית שאלי משתייך אליה, ראש המועצה האזורית שער הנגב, שי הרמש, שהתמודד בפריימריס האחרון. הוא בדרך כלל מפחד להגיד שאנחנו חברים טובים. באחת הפעמים שהתייעצנו כמתמודדים לכנסת, הוא אמר לי שברשימה של המערך יש שני מקומות לקיבוצים: האחד, של אלי גולדשמידט ובזה אנחנו לא מתמודדים בכלל, אנחנו מתמודדים על המקום השני. שאלתי: למה אתם לא מתמודדים? הוא הסביר לי שהוא אדם מיוחד. אמרתי לו: כל הכבוד לפירגון כזה, אבל בטח יש גם עניין פוליטי. אחרי השנה הזאת הבנתי שזה לא רק עניין פוליטי, כי הכרתי את אלי מקרוב, ואני חבר כנסת חדש, לא הכרתי את כל חברי הכנסת, ולא ידעתי אם זה זן נדיר או שכך הם חברי הכנסת או רוב חברי הכנסת. היום ברור לי מה שלכם ברור, אתם מכירים אותו מזמן, שהוא באמת בין הזנים הנדירים. אני לא רוצה להגיד שהוא היחיד, אבל באמת בין הזנים הנדירים, ואומר לכם את זה בן-אדם שנמצא בקצה השני של הקשת הפוליטית. נכון שבדרך כלל פירגון בין-מפלגתי הוא יותר גדול מאשר בתוך המפלגה, אבל דבריי הם כנים. אני חושב שמעבר לכל היכולות השכליות והמקצועיות שיש לאלי, היכולת החברית שלו עולה על כולן.

אני לא מספיד אותך, אתה עוד בתחילת הדרך, אבל מכל הלב, כל מה שתעשה, אין לי ספק שתצליח. אני מאחל לך הצלחה.

שלום שמחון:

אני אתחיל מאבי. מאחר ואנחנו קצת מכירים משנים קודמות, מאחר ואלי גולדשמידט הוכיח בוועדה הזאת שרק השמים הם הגבול, ואני אגיד על זה משהו אחר-כך, אל תהיה מוטרד מזה. באמת השמים הם הגבול ואני משוכנע, מתוך היכרות, שאתה איש מאוד נוח לעבודה, אתה מסוגל להמשיך ולהצעיד את הוועדה הזאת קדימה, כפי שעשית בדברים אחרים. בעניין הזה אני רוצה לאחל לך הצלחה ואני משוכנע שתצליח למרות המינוחים שניתנו פה לראשות הוועדה הבאה. אני משוכנע לגמרי שאתה יודע לעבוד מעבר לכל שיקול ואתה מקדם את הנושאים שהוועדה הזאת מטפלת בהם וגם הרבה נושאים אחרים שאף אחד מאתנו לא חשב עליהם, כפי שעשה גם יו"ר הוועדה הקודם. שתהיה לך הצלחה ובהצלחה לכולנו.

אחד הדברים שאלי הצליח לגרום זה שיהיו חברים בוועדה הזו, וזה דבר לא פשוט, כי לחלק מאתנו הוועדה הזאת היא ועדה שנייה ולא הוועדה העיקרית. בחלק הזה, אני משוכנע שגם אתה תצליח להוביל אותנו בוועדה.

לגבי אלי, מאחר ואני מכיר קצת את עבודת הוועדה הזאת מתפקידיים קודמים שעשיתי, לא כחבר כנסת, מה שאמר פה יו"ר הכנסת זה לא רק נכון אלא נכון מאוד. באמת זו היתה ועדה שולית לחלוטין. כמי שחבר בוועדת הכספים, בלי להעביר ביקורת על מה שקורה בוועדת הכספים, אני יכול להגיד שלפעמים נושאים חמים על סדר-היום, שאתה משוכנע לגמרי שהם צריכים לבוא לידי ביטוי דווקא בוועדה העיקרית שלך, מצאתי אותם דווקא במקום הזה מובלים על ידי אלי. הוא הכניס אותם לפני כולם וגם הצליח להעמיד אותם על סדר היום הציבורי, בסופו של דבר. הרי אנחנו נמצאים בבית שהמטרה המרכזית שלו היא להעמיד את הנושאים על סדר היום הציבורי ולנסות לקדם אותם. בזה אלי עשה את העבודה בצורה יוצאת מן הכלל.

מה שצבי הנדל אמר לגבי הקשת הפוליטית האחרת, כמי שנמצא עם אלי באותה מפלגה ובאותו מיגזר התיישבותי ובשיתוף פעולה גם מהכנסת הקודמת, כל מלה שלך היתה במקום. אלי הוא דוגמה יוצאת מן הכלל גם בהתמדה, גם ביכולת להוביל דברים, גם בנסיון לקלוט את העיקר ולא את הטפל. אני די נקרעתי בין הרצון שלי להיות חלק מהוועדה העיקרית שזו ועדת הכספים, לבין הרצון להיות פה. בהזדמנות זו, תדע שלא באתי לכאן לא בגלל שזלזלתי בוועדה. אני חושב שבאמת נעשו על ידך דברים גדולים מאוד במהלך השנה האחרונה ורק הצרכים הפוליטיים שלנו חייבו אותי להיות במקום אחר. בהזדמנות זו אני מתנצל מראש על אותן פעמים שמאוד רצית שנהיה ולא היינו. זה לא בגללך ולא בגלל שחשבתי שהנושאים פחות חשובים. אני גם משוכנע שחלק מהנושאים שהתחלת לטפל בהם ימשיכו להיות מטופלים על ידי יו"ר הוועדה החדש על מנת שאפשר יהיה לסיים אותם, כי אחרת הם יכולים לשכב פה עד לכנסת הבאה. לכן, אני פונה גם ליו"ר הוועדה לקחת את העניין הזה בחשבון כי יש לנו עניין לסיים אי-אילו נושאים והם לא קשורים לא לתרומות ולא לדברים אחרים.

הקוד המסיים של אלי בימים האחרונים לגבי מה שקרה ברפורמה במשק הדלק והתנהגותו של שר המשפטים מעיד על אומץ לב ציבורי. אני חושב שאתמול גילית אומץ ציבורי יוצא מן הכלל, לא בגלל שזה נגד מישהו מהצד השני, אני בטוח שהיית עושה זאת גם אם זה היה מישהו ממפלגת העבודה. זה מה שמוכיח את גדולתך, גם כמי שמכיר את העניין, גם כמי שזז הצידה והעביר לחבר-הכנסת פורז את הטיפול בעניין, למרות שאין לך שום נגיעה אישית לעניין, אלא יש נגיעה למיגזר, אבל ידעת להחמיר עם עצמך כמה פעמים ואין מישהו אחר חוץ ממך שיכול היה לצאת אתמול בערב נגד העניין הזה, וגם בעניין זה אני מסיר את הכובע בפניך.

אברהם פורז:

אני מדבר פה בתור אחד מזקני חברי הכנסת הנוכחים בחדר.

לפני שאומר משהו על אלי, אני רוצה להגיד משהו על ועדת הכלכלה. אני הייתי חבר ועדת הכלכלה בכנסת השתיים-עשרה, בכנסת השלוש-עשרה הגעתי לאיזו פסגה, מרכז הקואליציה בוועדת הכספים, אפשר לחשוב מי יודע מה, וחזרתי לוועדת הכלכלה. אני רוצה לומר לכם שבעיניי ועדת הכלכלה היא ועדה הרבה יותר מעניינת מוועדת הכספים. ועדת הכספים היא ועדה יותר פוליטית ושם הדברים נחתכים בסוף בדרך כלל קואליציה-אופוזיציה, צועקים אחד על השני בקולי קולות וכך זה נגמר. הדיון לא ענייני. לפעמים כשיש חוק יועצי ניירות ערך או תיקון למס-הכנסה, יכול להיות דיון ענייני. נושאים כמו העברות תקציביות זה ניגוח פוליטי ולכן זה לא מעניין, אולי יש כאלה שנהנים. אחרי זמן מה אני יודע מה התוצאה כי זה מוכרע על ידי רוב-מיעוט. התפקיד שלי היה לגייס את חברי הקואליציה, כולל ממלאי המקום, כדי שלא נפסיד בהצבעות. אז אני כבר מכיר את העניין.

ועדת הכלכלה, במובן הזה, היא ועדה יותר מעניינת, כי הדיונים פה הם ענייניים, ואתה יכול גם למצוא פרטנרים ממפלגות שונות. הדיון הוא לא פוליטי ולכן הוא הרבה יותר מעניין.

האמת היא, שאלי, בתבונתו הרגיש שוועדת הכספים בהרכבה הנוכחי עושה רק את המינימום הנדרש. זאת אומרת, אם יש העברה תקציבית או חוק. לדעתי, ועדת הכספים בכנסת הנוכחית לא מנסה להרחיב את תחומי פעולתה לדברים אחרים. אלי תפס את זה וכתוצאה מזה ועדת הכלכלה הפכה לוועדה המובילה בתחום הכלכלי בתקופתו.

לגבי אלי, הוא בן אדם טוב בכל המובנים. אני לגמרי לא אובייקטיבי. קודם כל אני ידיד שלו. גם אם הוא היה נכשל בעבודה הייתי אומר שהוא מצויין, אבל הוא לא נכשל. אלי ניהל את הדיונים פה בצורה טובה מאוד, האווירה היתה טובה. אני לא חושב שלמישהו מחברי הכנסת יש בלבו ולו משהו על אלי, שפעם הוא קיפח אותו. לאף אחד מאתנו אין את התחושה הזאת.

צבי הנדל:

כולנו לדעתי לא אובייקטיביים.

אברהם פורז:

כן, אבל אני לא אובייקטיבי במיוחד.

האמת היא שיש איזה סוד שאני רוצה לספר לכם. אלי, למעשה, אמר לחזור לפה לחצי שנה, בשנה הרביעית של הקדנציה הנוכחית. אני מאחל לו ולי שהוא לא יחזור לפה ושיהיו בחירות מוקדמות.

צבי הנדל:

אתה מאחל שאני אהיה יו"ר הוועדה.

אברהם פורז:

אני מאחל לך להיות או פה או בכל ועדה אחרת של האופוזיציה.

שלום שמחון:

אני דווקא מאחל לו משהו אחר, שהוא יהיה שר החקלאות בקואליציה הבאה בראשות אהוד ברק.

אברהם פורז:

כשהמפד"ל לא תהיה לימינך ותהיה לשמאלך, אז אולי כן.

אני מכיר גם את אבי. התפקיד פה לא קל, אבי. זו ועדה קשה. צריך הרבה אורך רוח, אבל אני בטוח שיש לך את הכישורים ואת היכולת לעשות את זה. אני סמוך ובטוח שאתה תעשה את זה בצורה טובה מאוד.

לגבי הסגל של הוועדה, אני מצטרף לכל הדברים ועוד יכולתי להגדיל ולהאדיר כי אני מכיר אותו מסיטואציות אחרות. לוועדה הזו יש סגל מצוי. הכנסת שונה מגופים ממשלתיים אחרים במובן זה שפה יש אנשים שלא באים לעבודה אלא באים לעבוד. זאת אומרת, יש פה אנשים שלא באים לדפוק את השעון, לעשות את השעות ולברוח כמה שיותר מהר. אלה אנשים שגם מתווכחים אתך, מנסים לשכנע אותך, ואני בעד זה. אגב, לא תמיד אני מקבל, אבל בהחלט יש תחושה של ראש גדול ואנשים עם הרבה מאוד איכפתיות.

לכן, אני נפרד בצער מאל. אני לא הולך אתך לוועדת הכספים כי בעוד שנה, כשאמנון רובינשטיין יבוא לפה להיות יו"ר ועדת הכלכלה אני אעבור לוועדת הכספים

יצחק וקנין:

אני יכול להעיד על כל מה שנאמר פה כיוון שבמרבית ישיבות הוועדה הזאת השתתפתי. מצאתי לנכון להשתתף בוועדה הזאת דווקא בגלל האופי של הדיונים. אני חבר גם בוועדות אחרות, ודווקא בוועדה הזאת ראיתי את העבודה הפוריה, ובמיוחד הצורה שבה אלי ניהל את הישיבות. אין ספק שכל מה שנאמר פה על ידי החברים הם אמת ויציב ונכון וקיים וישר.

אני מצטרף לברכות של כולם לצוות שעבד פה, ללאה, לאתי ולשאר המזכירות. אני רוצה להגיד שנעשתה עבודה טובה. ראינו את הקשר היום-יומי אתנו ביחד. אני מאחל לך אלי, בכל אשר תעשה תשכיל ותצליח. לאבי אותו דבר, יהי רצון שתשרה ברכה במעשיך.

נסים דהן:

אני לא רוצה להספיד את אלי כיוון שלא צריך להספיד אותו, אנחנו ממשיכים לעבוד ביחד, במיוחד כשהוא עובד בוועדת הכספים ושם אנחנו ניפגש משני הצדדים של השולחן, בניגוד גמור לוועדת הכלכלה, שתמיד היינו בצד אחד של השולחן.

הפתגם אומר שאדם נבון נשען על פרטים קטנים. הייתי אומר שהפתגם הזה מתאים מאוד מאוד לאלי שלנו היקר, מכיוון ששמנו לב שבכל הדיונים ובכל הסיורים הפרטים הקטנים היו מעניינים אותו בדיוק כמו הפרטים הגדולים. זו הגדלות שלו. כחבר כנסת חדש, באתי לפה עם הרבה רצון טוב לעבוד, מטאטא חדש מטאטא טוב, ולא ידעתי כלום. כל מה שאני יודע היום בעבודה הפרלמנטרית, במיוחד בנושאים הכלכליים, אני יכול להעיד על עצמי שרכשתי בוועדה הזו. אמנם אלי כל הזמן אומר שאני יודע הכל, אבל הוא לא יודע שאני יודע הכל בגללו.

אלי גולדשמידט:

אתה באמת יודע הכל. התכוונתי לכל מלה שאמרתי עליך.

נסים דהן:

למדתי פה את כל העבודה, ובכל פרט ופרט הדברים הונחו על השולחן, גם על ידי הצוות הנכבד, היקר, אתי ולאה. קודם כל הם הכינו עבודה מקדימה. יכולנו לשבת ולקרוא את החומר. גם בדיונים אלי הקפיד שהנושאים יתחילו מא' ושפילו אנשים חדשים כמוני, שלא מבינים שום דבר יבינו על מה מדובר ואחר-כך יביעו את דעתם. היה חשוב לו שאנחנו נהיה בתמונה, לא רק בתמונה בפיטו, גם זה היה חשוב לו הרבה פעמים, תעמוד כאן, תצטלם, יראו אותך. אפילו הפרטים הקטנים האלה חשובים לו, איפה אני עומד כדי שיראו אותי בתמונות שמחר יפורסמו בעתון ואם זה פורסם הוא בא אלי ואומר: אתה רואה, זה פורסם אתמול ב"הארץ". הדברים האלה עשו את הוועדה כמו

משפחה אחת גדולה, שקשורים אחד בשני, מביעים דעה מקצועית, הרבה פעמים היו מחלוקות והרבה פעמים אלי לא זלזל בדעה של חבר כנסת חדש. אני זוכר את נושא מנהרות הכרמל. זה היה בשבילי שיעור מה זה אדם גדול. הבעתי דעה. הוא יכול היה להגיד לחבר כנסת חדש: אל תבלבל את המוח, אל תספר סיפורים ובזה למרוח את הענין ואני הייתי שותק. הוא אמר: נסים, אתה צודק. אני לא אתן להם שזה יעבור. הוא סגר להם את הברז.

שלום שמחון:

אני חייב להעיד שבנושא הזה הוא הנחה אותי במיוחד להתחשב בדעתך.

אלי גולדשמידט:

מריו דה-ז'נרו.

נסים דהן:

את אבי אנחנו מכירים לא מאתמול. יש לך אתגר להיכנס לנעליים גדולות. אנחנו נעזור לך כחברי ועדה.

אני רוצה, קודם כל, להודות לאלי, שכל הידע שיש לי כאן זה בזכותו, ולהודות לוועדה הנכבדה.

אלי גולדשמידט:

הידע שלי בגז ובטורבינות חשמל ובכל נושא טכני הוא רק ממך.

נסים דהן:

אבי, אנחנו נהנים מאוד להיות כאן. לפעמים אין לנו ברירה, אנחנו נאלצים להיות בוועדה אחרת, אבל שם אנחנו עושים את זה מתוך הכרח, משמעת קואליציונית. פה אנחנו עושים את זה מתוך תענוג. היה לנו כיף שנה שלמה. אנחנו מאוד מקווים שיהיה לנו כך גם בשנה הבאה.

מיכה גולדמן:

אני באתי לכאן כחבר ולא כחבר ועדה. אני הייתי חבר בוועדה הזאת בכנסת השתיים-עשרה ואני מכיר את פעילות הוועדה הזאת. אני יודע, כמשקיף מן הצד, על הפעילות הצפויה של אלי בשנה האחרונה. תמיד שמעתי בכלי התקשורת על הפעילות המבורכת של הוועדה הזאת בראשותו של אלי.

כמו שאמר יו"ר הכנסת, אנחנו יודעים שוועדת הכלכלה נכנסה לנישות נוספות בנושאי כלכלה והיא למעשה מובילה את התחומים הכלכליים של הכנסת. אולי זה מצער שוועדת הכספים נמצאת במצב שהיא נמצאת, אבל אני חושב שטוב שיש לכנסת ועדה כלכלה שהוביל אותה אלי גולדשמידט בשנה האחרונה.

נסים דהן:

הבעיה היא בגלל היושב-ראש, כי אלה אותם חברים גם פה וגם שם.

מיכה גולדמן:

אני בטוח שאלי יצליח גם בחברות בוועדת הכספים. אולי בזכות הישגיו בשנה הזאת יקרה משהו גם בוועדת הכספים בזכות ההצטרפות שלו לוועדת הכספים בשנה הקרובה. אני מאחל לאלי הרבה הצלחות גם בעתיד הקרוב והרחוק.

את אבי אני מכיר לא מעט שנים. בכל תחום שהוא עסק הוא ידע לעשות את זה על הצד הטוב ביותר. אני בטוח שהוא יוביל את ועדת הכלכלה להישגים נוספים. אני מאחל לך הרבה הצלחה ולכל הצוות שנמצא כאן. את חלקם אני מכיר עוד מהחברות שלי בכנסת השתיים-עשרה, גם את לאה וגם את שוש. אני יודע שהם עזר חשוב לחברי הוועדה ובוודאי ליו"ר הוועדה.

י' שא-נס:

אני רוצה להודות לאלי, כמובן, ולחברי הוועדה שנוכחותם כאן היתה נפלאה, לעובדי הוועדה, למנהלת, ליועצת המשפטית והמזכירות.

כמה תכונות שגרמו לכך שגם אריאלה וגם אני נבלה את רוב זמננו בוועדה הזאת, אנחנו מוזמנים לכל הוועדות, ולא רק בגלל שנושאי הכלכלה הם מרכז הנושאים שלנו. קודם כל המקצועיות.

לטובת חבר-הכנסת אהוד ברק שנכנס. אנחנו, ארגוני הצרכנים, בדרך כלל מקטרים ומבקרים. כחריג, אני רוצה לומר, שהשנה האחרונה היתה מצויינת מבחינתנו. תכונותיו של אלי: מקצועיות, הגינות, רצינות והעמקה, יושר, איכפתיות, דרך ארץ והתייחסות נאותה. תוסיפו לזה את ההספק העצום שהיה לוועדה בשנה האחרונה ודברים נוספים. אני רוצה להודות מאוד לאלי.

מלה אחרונה, היינו מצטערים מאוד על האירוע לולא הכרתי את חבר-הכנסת אבי יחזקאל. אני יודע שהרמה תישמר, וואני מודה לשניכם על כך.

אריאלה רבדל:

קודם כל, אני מודה ללאה שהזמינה אותנו, כי באמת הפכנו להיות חלק מהוועדה ולא חלק מחוץ לוועדה וטוב שבאנו, כי זה מייצג את התפקיד שלנו כאן.

הסיבה שהוועדה הזאת היא ועדה רצינית זה שהיא העבירה הרבה חוקים בתקופה קצרה. היא לקחה נושאים שנתפסו כנושאים שוליים ולא מעניינים והפכה אותם לנושאים ציבוריים ומעניינים. הדבר שמבחינתי הוא לא פחות חשוב, כמי שמסתכל מהצד למדתי שבנועם הליכות אפשר להשיג תוצאות לא פחות טובות מאשר בתוקפנות, בתקיפות ובמלחמה, וזה שיעור מאוד מעניין. אני אומרת שמקום שטוב לי בו זה מקום שלמדתי ממנו משהו, ופה למדתי משהו חשוב מאוד. על כך אני מודה לך, אלי, באופן אישי.

אני חושבת שהוועדה הזאת שמה את נושא הצרכנות במרכז הדיונים שלה וזה מאוד חשוב. ממה שראינו קצת את עבודתו של חבר-הכנסת אבי יחזקאל בתור יו"ר ועדת משנה לענייני ביטוח ובנקים בוועדת הכספים, אנחנו יודעים שגם אצלו נושא הצרכנות בראש סדר העדיפות. אנחנו מקווים שבאמת תצליח לעשות את מה שעשה חבר-הכנסת גולדשמידט בוועדה, ובהצלחה לשניכם.

אהוד ברק:

קודם כל, אני רוצה להודות לאלי גם בשם הסיעה שלנו, על התקופה שהוא עשה פה ועל האופי שהוא נתן לוועדה ולעבודה בתוכה, גם בהישגים הציבוריים וגם במשקל שהיא ביחד עם כל חברי הוועדה מקבלת מתוך הדיונים בכנסת ובמערכת הציבורית. אני מאחל לאלי המשך עבודה פוריה גם בכנסת וגם מחוץ לכנסת כדי להשיג את המטרות הכוללות שעומדות בסתירה לחלק מהמטרות של קבוצה גדולה בבית.

אני בטוח שאבי, שיש בו גם דרכי נועם כשצריך, אבל יש לו גם את יסוד התקיפות והתוקפנות, כי גם אותו לפעמים צריך, שהוא יוביל את הוועדה בצורה תכליתית ונחרצת כדי לתקן את המדינה הזאת, כך שלאזרחים שאיכפת להם תהיה מדינה יותר טובה ותהליכים יותר נכונים. ועדת הכלכלה היא מיוחדת במינה, היא גם מפקחת וגם עובדת ישירות, היא גם בתפקיד של להתבונן מה קורה ולתת את הכיוונים וגם הטיפול הישיר בדברים שעולים מהציבור.

היו"ר אברהם יחזקאל:

רבותי, אני גם רוצה להודות כמובן ליותם ולאביב שהחליפו את הצוות שעבד עם אלי וגם להם אני מודה.

אני רוצה להודות לאהוד ברק שבא לפה כחבר. אני חייב לומר שהוא טורח ומגיע תמיד לאירועים. זה אולי עידן של מנהיגות חדשה שלא מנותקת מהחברים וממציאות פוליטית, וזה חשוב.

כבר בשבוע הבא תהיינה מספר תכניות עבודה, כולל בפגרה. התיסכול שלנו הוא שכל אחד מקבל את התפקיד לשנה, אז אתה חייב בשנה אחת לגרום להספקים כדי להטביע את חותמך.

תודה רבה לכם. ישיבה זו נעולה.

הישיבה ננעלה בשעה 11:45